

Hivern «complicat» amb preus a la baixa: pronòstic de l'escenari energètic

Els experts aposten per limitar el consum de gas, amb reserves insuficients per als mesos freds, i iniciar la "transició" cap a les renovables per recuperar els preus d'energia precisi

Els experts auguren un hivern complicat per la crisi energètica | NacióDigital

Europa i el món sencer estan vivint des de fa més d'un any una **crisi energètica** cada cop més greu. Els **combustibles fòssils han augmentat el seu preu** de manera exponencial, i això ha repercutit en el preu de l'energia. La factura elèctrica ha arribat a ser fins a 12 vegades superior al cost que tenia a finals del 2020. Tot i que en alguns moments puntuals la pujada s'ha frenat de manera momentània, la dinàmica ha estat a l'alça. Aquest setembre és un 26,3% més alta que la de fa un any. Pel que fa al **cost de la llum**, la **pujada** s'addueix al **preu del gas**, que també s'ha incrementat exponencialment, sobretot des que Europa ha imposat sancions a Rússia per la invasió a Ucraïna, iniciada el febrer passat.

Quin és l'**origen** d'aquesta **pujada desmesurada** del cost de l'energia? Tot i que la situació s'ha agreujat amb la guerra d'Ucraïna, la situació ve de més lluny a causa d'un ascens inflacionista de les matèries primeres. La **pandèmia** de la Covid va provocar una aturada global de la producció i extracció de matèries primeres -com el gas o el petroli- mentre les persones continuaven consumint. Una sortida més ràpida de la prevista de la pandèmia ha accelerat encara més el salt a una situació límit. Amb la **invasió d'Ucraïna**, l'entrada de gas rus a Europa disminueix del 40% fins

al 10%, fet que provoca un increment del preu d'aquest producte i, de retruc, s'incrementa el preu de la llum. A tot això, i tal com detalla l'enginyer industrial especialitzat en energia i director de Barcelona Energia, lu Gallart, a **NacióDigital**, també cal afegir-hi els **efectes meteorològics** que s'han viscut aquest 2022 i que encara han agreujat més la situació: menys producció eòlica i hidràulica, i davallada de la producció nuclear a França.

Mentrestant, les **grans companyies energètiques maximitzen els seus comptes** any rere any, amb l'objectiu d'incrementar encara més els seus beneficis. El sector energètic està regulat i, tot i això, les empreses que el gestionen en règim d'oligopoli han tingut en els darrers anys beneficis milionaris. El 2021 Endesa, Iberdrola i Naturgy van guanyar 6.500 milions d'euros nets, 2.000 més que el 2020. Pel que fa al conjunt de les energètiques de l'Íbex-35, aquestes -liderades per Repsol i Iberdrola- van multiplicar per quatre els beneficis. Per fer front a una **factura** amb preus descontrolats, els ministres d'energia de la **Unió Europea** han aprovat aquest divendres un primer **paquet de mesures urgents per reduir-la** -entre les quals un impost del 33% als beneficis extraordinaris de les empreses d'hidrocarburs-, sense aplicar un topall al preu del gas.

"Les empreses elèctriques treuen profit de la situació global de manca de recursos", explica a **NacióDigital** l'expert en el mercat regulador de l'energia Marcel Coderch. I és que bona part de l'increment del cost de l'energia -elèctrica, petroli i gas- és causat per l'escassetat d'existències que pateix el planeta: "El món té uns **recursos finits** i anualment gastem una quantitat extrema i excessiva". La capacitat del planeta és limitada, tant per oferir recursos com per absorbir les deixalles que genera la població, i l'expert adverteix que cal pensar en un **nou sistema "econòmic, polític i social"** per fer front a la nova realitat.

Després d'un estiu en què la Unió Europea ha lluitat per aconseguir omplir els dipòsits de gas almenys fins al 80% de la seva capacitat, ara toca mirar en el **futur** més imminent. **Què passarà aquest hivern amb l'energia?** Els preus continuaran augmentant? Hi haurà prou reserves per a tots els ciutadans? Moltes preguntes, molts dubtes i poques certeses. Una de les **solucions ràpides** que té Europa per poder garantir reserves suficients de **gas** per a tot l'hivern és **comprar-ne als Estats Units**, però cal tenir en compte que és una opció molt **cara** perquè s'ha de transportar en vaixell i després regasificar-lo -tornar a estat gasós després d'haver-se liquat per al transport-.

Tenint en compte que aquesta no és una solució massa viable, els experts energètics consultats auguren un **hivern "complicat"** que, en el cas de ser fred -"o que el conflicte bèl·lic s'agreugi més", apunta Gallart-, comportarà un **augment encara més del preu del gas**. "No tindrem prou reserves per passar-lo tot", assegura Coderch, mentre recorda que la situació nuclear a França -principal productor d'energia a Europa amb molts reactors parats per qüestions internes- no és gens bona.

Davant d'aquest paradigma, els **governos tenen l'obligació de prendre mesures** per poder reconduir el rumb de la situació. "El més important és acceptar la realitat", diu Coderch, alhora que explica que la solució necessària és limitar el gas. Ara bé, per fer-ho, els dirigents hauran de prendre la decisió social d'escollir què és millor: el confort de la gent **-limitar el gas per quantitat**, com una mena de "racionament"-, o preservar l'activitat econòmica i empresarial -és a dir, limitar el gas **per preu** perquè només hi puguin accedir alguns. "És un problema global i requereix una solució global", matisa.

Un futur amb protagonisme de les renovables

"**A curt termini no tindrem preus normals**, entre els 40 i 60 euros/MWh". Aquest termini, per a Gallart, és el comprès entre els pròxims 12 mesos i només es pot accelerar la baixa dels preus mitjançant dues vies "òptimes" paral·leles: baixa la demanda d'energia per l'alentiment econòmic -"l'escenari més previsible per al 2023"- i s'augmenta la producció amb renovables. Si la desacceleració econòmica continua al ritme actual, l'expert preveu poder tornar als **preus precisi durant el 2024**.

És important, però, fixar un **objectiu a llarg termini** per evitar que es repeteixin situacions com l'actual, amb el preu de l'energia desbocat. "La solució més realista és que el model econòmic actual no és sostenible", clama Coderch. En aquest sentit, l'expert energètic reconeix que és necessari un **canvi "profund"** perquè el poder polític deixi d'estar "dominat" pel poder econòmic i tingui més força la voluntat de la població. Un pas d'aquest canvi és el paquet de mesures aprovat a Europa, que Gallart considera "necessària", però tots dos experts posen el focus en una **estratègia per al futur**. En aquesta, les **protagonistes** són, sense dubte, les **energies renovables**.

Què es pot fer per evitar situacions com l'actual al futur? "**Cal fer el màxim desenvolupament en les renovables**". Aquesta frase pronunciada pels dos experts consultats marca el camí que han de seguir els governs per canviar el rumb energètic de la societat. De fet, Coderch recorda que abans de la troballa del petroli les renovables eren el mètode de funcionament dels nostres avantpassats: "Podem ser capaços d'aprofitar millor aquestes energies per tenir un nivell de vida més digne". També Gallart fa menció a la necessitat d'**encarar la "transició energètica"** en direcció a les renovables i a la promoció de l'autoconsum.

Ara bé, Coderch adverteix que amb el nou paradigma no podrà haver-hi "tenir els mateixos consums ni paràmetres que amb les energies fòssils". En aquest sentit, i tot i la importància que han de guanyar les renovables al futur, Gallart assegura que caldrà complementar-les amb una **diversificació dels proveïdors** de les matèries primeres per no dependre majoritàriament d'una potència -com ha passat enguany en el cas de Rússia-, a més d'una **millora per part d'Europa de les infraestructures de gas**. "L'estratègia a mitjà i llarg termini serà necessària i ha d'estar basada en més energia renovable, més capacitat d'emmagatzematge i més ús d'hidrogen", conclou. El gir és necessari i Coderch posa pressa per iniciar-lo: "**Cal canviar el model de vida per adaptar-nos a la nova realitat**".